

TASAM SEÇİLMİŞ BİLGİ NOTLARI 2019 [5]

Trump'ın Uzay Politikası Direktifleri

Direktif 1 | Ay'a Geri Dönüş?

ABD'nin İnsan Alanını Arama Programı'nın Yeniden Güçlendirilmesi'ndeki Başkanlık muhtırasından, "Uzay Politikaları Direktifi 1" olarak da anılan Ay'a geri dönüşünü yönlendirmek üzere değiştirilmiştir. Direktif 1 nedir? 2010 Ulusal Uzay Politikası'nın bir bölümünün silinmesini ve NASA ile ABD hükümetinin Mars dâhil derin uzay araştırmalarına başlamadan önce Amerikalıları Ay'a yeniden göndermeyi hedeflediğinden emin olmak için yeni dille değiştirilmesini istemektedir.

Direktifte bulunan "Geniş kapsamlı keşif dönüm noktalarını ayarlamak; 2025'te insanları bir asteroide göndermek de dâhil olmak üzere Ay'ın ötesindeki mürettebat misyonlarına başlamak; 2030'ların ortalarında, insanları Mars'ın yörüngesine göndermek ve onları güvenli bir şekilde Dünya'ya geri getirmek" yerine "Güneş sisteminde insan genişlemesini sağlamak ve Dünya'ya yeni bilgi ve fırsatları geri getirmek için ticari ve uluslararası ortaklarla yenilikçi ve sürdürülebilir bir araştırma programı yürütmek; Dünya'nın düşük yörüngesinin ötesindeki misyonlarla başlayarak, ABD'nin uzun vadeli keşif ve kullanımı için insanların Ay'a geri dönmesini ve ardından Mars ve diğer destinasyonlara insan misyonları gönderilmesini sağlamak" olarak değiştirilmiştir.

Bu 63 kelimenin, 19 milyar dolarlık bir devlet kurumu olan NASA'nın hedefleri ve yönelişindeki kayda değer bir değişimi işaret etmesi muhtemeldir. Lakin Trump yönetimi 2018'de NASA'nın bütçesini düşürmüştür. Trump'ın değiştirdiği bu yeni hedefe ulaşması için NASA'nın daha büyük ve geniş bir bütçeye ihtiyacı vardır. Eğer 2019'da NASA'nın bütçesini artırmaz ise, bu değişikliğin gerçeği yansıtmayan bir hedef olduğunu söylemek de mümkündür. Hükümet'in hem ticari firmalarla hem de uluslararası partnerlerle ortaklık için bir çerçeve geliştirmesi gerekmektedir. 2010'da yayımlanan son ulusal uzay politikasından bu yana değişenlerden biri; insanları Ay'a ve ötesine misyonlarla uzaya gönderme planları olan SpaceX ve Blue Origin gibi ticari şirketlerin ortaya çıkmasıdır. Ayrıca, Uluslararası Uzay İstasyonu ortaklarının koalisyonunun gelecekteki keşif misyonlarında hangi rolü oynayacağı da açık değildir. Uzaydaki uluslararası ortaklıklar, uygun şekilde yapılandırılması durumunda birçok diplomatik ve güvenlik avantajı da sağlayabilecektir. ABD'nin iddialı bir keşif gündemini kendi başına finanse edebileceğini düşünmek gerçekçi değildir ve yeni alan politikası bu gerçeği kabul ediyor gibi görünmektedir. NASA'nın hem ticari hem de uluslararası ortakları ortak hedeflere ulaşmak ve keşif hedeflerine ulaşmak için etkili bir şekilde nasıl kaldıracağı konusunda bir strateji geliştirmesi gerekiyor.

Direktif 2 | Ticari Uzay

Uzay Politikası Direktifi 2, alanın ticari kullanımını etkileyen kural ve düzenlemeleri oluşturmak veya yeniden değerlendirmek için çeşitli devlet kurumlarını ve Ulusal Uzay Konseyini yönlendirmektedir. Ulaştırma Bakanlığı, 1 Şubat 2019 tarihinden en geç 1 yıl önce lisans alma ve yeniden giriş faaliyetlerini lisanslamak için yeni bir sistem geliştirmek zorundadır. Ayrıca Bakanlık, hem ticari başlatma (uzaya roket fırlatma) ve yeniden giriş (atmosfere geri giriş) işlemleri için tek bir lisans sistemi benimsemeyi hem de zorunlu gereksinimleri yerine getirmeyi değerlendirmelidir. Performansa dayalı kriterler ile ticari lansman ve yeniden giriş lisanslama işlemleri üzerine yoğunlaşmaktadır.

Pek çok farklı kurum şu anda çeşitli ticari alan etkinlikleri için yetki ve girdi sahibidir, ancak üç ana kurum Federal Havacılık İdaresi (FAA), Federal İletişim Komisyonu (FCC) ve Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi'dir (NOAA), bu kurum ayrıca Ticaret Bakanlığı'nın bir departmanıdır. FAA, lansmanı ve yeniden girişini düzenlerken; FCC, diğer uydularla veya karasal operatörlerle spektrum kullanımını ve zararlı radyo frekansı girişimi potansiyelini düzenlemekte; NOAA, alan tabanlı uzaktan algılama uygulamalarını lisanslamaktadır. Öyle ki bu direktifin amacı (Ulusal Uzay Konseyi'nin tavsiyelerine göre); ABD Hükümeti'nin farklı kurumları arasında, ticari alan faaliyetlerine dair gerekli lisansların daha kolay elde edilmesini sağlamak için düzenleyici süreçleri düzenlemektir.

Peki Trump Yönetimi bu yönetmeliği neden değiştirmektedir? Ticari kurum faaliyetlerinin daha hızlı ve verimli bir şekilde gerçekleşebilmesi için yasal süreçleri ve kısıtlamaları netleştirmek, basitleştirmek veya ortadan kaldırmak üzere farklı kurumları teşvik etmek için kullanmaktadır. Ulusal Uzay Konseyi, Şubat 2018'de ticari alan düzenleme süreçlerini iyileştirmek için bu önerileri geliştirmiştir; Uzay Politikası Direktifi 2 bu önerileri resmileştirmiştir ve yürütme organlarını harekete geçmeleri için yönlendirmiştir.

[Todd HARRISON - Kaitlyn JOHNSON, Aerospace Makalesi | Mayıs 2018]

Direktif 3 | Ticari Uzay Trafığı

Bu direktif, uzay trafiğinin yönetimini kapsamaktadır. Bu yeni yönerge, Uzay Durumsal Farkındalık (SSA) verilerinin, uydu operatörlerine Savunma Bakanlığı'ndan (DoD) Ticaret Bakanlığı'na (DoC) sorumluluğunu kaydırmaktadır.

Bu yönerge aynı zamanda DoC'a; kamuya açıklanabilir SSA verilerinin açık kaynaklı bir veri deposu oluşturması ve SSA verilerini daha kolay paylaşabilmesi için özel kuruluşlarla daha güçlü ilişkiler geliştirmesine imkan tanımaktadır. Bununla birlikte, Savunma Bakanlığı, yetkili uzay aracı nesnelere tamamını korumaya devam edecektir. Ticarete ayrıca, fırlatma öncesi risk ve yörünge çarpışma değerlendirmeleri için standartlar ve en iyi uygulamalar geliştirilmesi talimatı verilmiştir.

Peki neden değişiklik yapılmıştır? Giderek daha fazla ülke ve daha fazla şirket uzayda aktif hle geldikçe, Uzay Durumsal Farkındalık ve Uzay Trafik Yönetimi de daha kritik hle gelmektedir. Sadece önümüzdeki sekiz yılda, tahminen 3.000 uydunun faaliyete geçmesi beklenmektedir. Perspektif açısından, 2017'nin sonunda, uzayda yaklaşık 1.700 aktif uydu mevcuttur. Alan aktivitesindeki bu benzeri görülmemiş artışla - ticari uydulardaki artışın üçte ikisi - SSA'ya katılan ve çarpışma uyarıları veren iř yükü hızla artmaktadır. Bu sorumlulukları DoD'dan Ticaret Bakanlığı gibi bir sivil ajansa taşımak DoD'un uzaydaki ulusal güvenlik tehditlerine odaklanmasına ve ABD uzay varlıklarını korumasına izin verecektir.

[Todd HARRISON - Kaitlyn JOHNSON, Aerospace Makalesi | Haziran 2018]

Direktif 4 | ABD Askeri Uzay Operasyonlarının Yeniden Düzenlenmesi

19 şubat 2019'da imzalanıp kabul edilen bu değişiklik ile Savunma Bakanlığı uzay için ayrı bir askeri hizmet ve birlik yaratılabilecektir. Diğer bir deyişle, ABD Savunma Bakanlığı; 6. askeri birlik olan uzay askeri birliklerini oluşturacaktır.

Peki neden böyle bir güce ihtiyaç vardır? Tamamen ulusal güvenlik ve istihbarat amaıdır.

Bu zel kuvvetlere kimler dahil edilmemiştir? Ulusal Havacılık ve Uzay İdaresi (NASA), Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi (NOAA) ve Ulusal Keşif Ofisi (NRO), yeni askerlik hizmetine dâhil edilmediği için özel olarak detaylandırılmıştır.

Bu kuvvetlerle ilgili yapılacak her türlü değişiklik yetkisi Amerikan Kongresi'ne verilmiştir.

Uzay Kuvvetleri ile Uzay Komutanlığı arasındaki fark nedir? Önerilen Uzay Gücü, askeri uzay kuvvetlerinin örgütlenmesi, eğitimi ve donatılmasından sorumlu olacak bir askeri hizmettir. ABD Uzay Komutanlığı, askeri kuvvetlerde bu glerin kullanılmasından sorumlu olacak bir savaş emridir. rnek, Ordunun kara kuvvetlerini rgtmekten, eğitmekten ve donatmaktan nasıl sorumlu olduğu ile benzerlik gösterir ve Merkez Komutanlığı bu gleri Orta Doğu'daki askeri operasyonlarda kullanmaktan sorumludur.

[Kaitlyn JOHNSON, Aerospace Makalesi | şubat 2019]